

MAJETKOVÁ PODSTATA A UPLATŇOVÁNÍ POHLEDÁVEK V INSOLVENČNÍM ŘÍZENÍ

Matěj Dobeš

STRUKTURA PŘEDNÁŠKY

1. VYBRANÉ ÚČINKY
 - A. Zahájení insolvenčního řízení
 - B. Rozhodnutí o úpadku
2. TŘÍDENÍ POHLEDÁVEK PODLE ZPŮSOBU JEJICH UPLATNĚNÍ A USPOKOJENÍ V INSOLVENČNÍM ŘÍZENÍ
 - A. Přednostní pohledávky
 - I. Za majetkovou podstatou
 - II. Postavené na roveň pohledávkám za majetkovou podstatou
 - III. Zajištěné pohledávky
 - B. Nepřednostní pohledávky
 - I. Nezajištěné pohledávky
 - II. Podřízené pohledávky
 - C. Pohledávky vyloučené ze způsobu řešení úpadku
3. UPLATNĚNÍ POHLEDÁVKY V INSOLVENČNÍM ŘÍZENÍ PŘIHLÁŠKOU
 - A. Přihláška pohledávky
 - B. Přezkum pohledávek
 - C. Změna v osobě věřitele
4. MAJETKOVÁ PODSTATA

[ČÁST PRVNÍ] VYBRANÉ ÚČINKY ZAHÁJENÍ INSOLVENČNÍHO ŘÍZENÍ

- Nastávají okamžikem zveřejnění vyhlášky, kterou se oznamuje zahájení insolvenčního řízení, v insolvenčním rejstříku
 - § 109 odst. 4 IZ
- Se zahájením insolvenčního řízení se spojují mimo jiné tyto účinky:
 - pohledávky a jiná práva týkající se majetkové podstaty **nemohou být uplatněny žalobou, lze-li je uplatnit přihláškou**
 - § 109 odst. 1 písm. a) IZ
 - Ihůty k uplatnění práv, která lze uplatnit pouze přihláškou, po zahájení insolvenčního řízení **nezačínají nebo dále neběží**
 - § 109 odst. 3 IZ X § 173a IZ!
- *X opačná situace = dlužník vymáhající své pohledávky (§ 249*

[ČÁST PRVNÍ] VYBRANÉ ÚČINKY ZAHÁJENÍ INSOLVENČNÍHO ŘÍZENÍ

- [...] Řízení o takové žalobě soud zastaví po právní moci rozhodnutí o úpadku bez zřetele k tomu, zda již byl prohlášen konkurs na majetek dlužníka (§ 109 odst. 1 písm. a/ insolvenčního zákona ve spojení s § 104 odst. 1 o. s. ř.).
- *Rozsudek NS 29 Cdo 3963/2011*
- → *od 1. 1. 2014 to upravuje § 141a IZ*

[ČÁST PRVNÍ] VYBRANÉ ÚČINKY ZAHÁJENÍ INSOLVENČNÍHO ŘÍZENÍ

- Se zahájením insolvenčního řízení se spojují mimo jiné tyto účinky:
 - **právo na uspokojení ze zajištění**, které se týká majetku ve vlastnictví dlužníka nebo majetku náležejícího do majetkové podstaty, **lze uplatnit a nově nabýt jen za podmínek stanovených tímto zákonem** [zkráceno]
- § 109 odst. 1 písm. b) IZ
 - **výkon rozhodnutí či exekuci**, která by postihovala majetek ve vlastnictví dlužníka, jakož i jiný majetek, který náleží do majetkové podstaty, **lze nařídit nebo zahájit, nelze jej však provést** [zkráceno]
- § 109 odst. 1 písm. c) IZ

[ČÁST PRVNÍ] VYBRANÉ ÚČINKY ZAHÁJENÍ INSOLVENČNÍHO ŘÍZENÍ

- Předběžným opatřením může insolvenční soud v době do rozhodnutí o insolvenčním návrhu také **omezit z důvodů hodných zvláštního zřetele způsobem stanoveným v předběžném opatření některý z účinků spojených se zahájením insolvenčního řízení** uvedených v § 109 odst. 1 písm. b) a c), neodporuje-li to společnému zájmu věřitelů. - § 82 IZ

Příklad: Usnesení 2 VSOL 334/2014-A-12 (KSOS 22 INS 7320/2014)

[ČÁST PRVNÍ] VYBRANÉ ÚČINKY ROZHODNUTÍ O ÚPADKU

- Účinky dle § 109 odst. 1 písm. a) **IZ zůstávají zachovány**
- **§ 140c IZ**
- Řízení, která nebyla zahájena za účelem rozhodnutí o těchto pohledávkách, **se přerušují** - § 140a IZ
- Řízení, ve kterých může být nakonec také rozhodováno o těchto pohledávkách, **se přerušují** - § 140b IZ
 - Např. v rámci řešení předběžné otázky nebo přijímání předběžného opatření
- **(Ale ne všechna řízení se přerušují - § 140d IZ)**
 - *např. daňové řízení (včetně navazujícího řízení ve správním soudnictví) nebo řízení o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti - § 140d IZ*

[ČÁST PRVNÍ] VYBRANÉ ÚČINKY ROZHODNUTÍ O ÚPADKU

- Účinky dle § 109 odst. 1 písm. **b) IZ zůstávají zachovány**
 - Tito věřitelé však mají právo vydávat insolvenčnímu správci závazné pokyny ohledně zpeněžení předmětu zajištění - § 293 IZ
- Účinky dle § 109 odst. 1 písm. **c) IZ se dále rozšiřují**
 - nelze již nařídit nebo zahájit výkon rozhodnutí nebo exekuci - 140e IZ
 - to neplatí pro nařízení nebo zahájení výkonu rozhodnutí nebo exekuce na základě rozhodnutí insolvenčního soudu vydaného podle 203 odst. 5 (pohledávky za majetkovou podstatou a pohledávky jim na roveň postavené)

[ČÁST PRVNÍ] VYBRANÉ ÚČINKY ROZHODNUTÍ O ÚPADKU

- Je-li exekuční řízení podle zvláštního právního předpisu přerušeno nebo zvláštní právní předpis stanoví, že exekuci nelze provést, exekutor nečiní žádné úkony, jimiž se provádí exekuce, pokud zákon nestanoví jinak. Insolvenčnímu správci [...] exekutor vydá vymožené plnění bezodkladně po právní moci usnesení, kterým rozhodne po odpočtu nákladů exekuce o vydání vymoženého plnění insolvenčnímu [zkráceno].
- § 46 odst. 7 EŘ
- X Soudní exekutor je povinen po zahájení insolvenčního řízení na majetek v exekuci povinného vydat do majetkové podstaty úpadce jím v exekuci vymožené plnění bez odpočtu nákladů exekuce a jako věřitel úpadce náklady exekuce (svoji pohledávku) přihlásí do insolvenčního řízení.
- Usnesení NS 21 Cdo 3182/2014
- X S odpočtem.
Nález IV. ÚS 378/16 -2

[ČÁST PRVNÍ] VYBRANÉ ÚČINKY ROZHODNUTÍ O ÚPADKU

- **Započtení pohledávek** je přípustné pouze za podmínek § 140 odst. 1 a 2 – [velmi zjednodušeně]
 - Do rozhodnutí o úpadku – je přípustné
 - Po dobu trvání moratoria – je zásadně nepřípustné
 - Od rozhodnutí o úpadku – je zásadně přípustné, pokud je tu
 - Přihláška pohledávky
 - Dobrá víra věřitele při nabývání

[ČÁST DRUHÁ]

TŘÍDĚNÍ POHLEDÁVEK PODLE ZPŮSOBU JEJICH UPLATNĚNÍ A USPOKOJENÍ V INSOLVENČNÍM ŘÍZENÍ

1. Pohledávky přednostní
 - A. Pohledávky za majetkovou podstatou
 - B. Pohledávky postavené na roveň pohledávkám za majetkovou podstatou
2. Pohledávky nepřednostní (ostatní)
 - A. Pohledávky zajištěné
 - B. Pohledávky nezajištěné
 - C. Pohledávky podřízené
3. Pohledávky vyloučené ze způsobu řešení úpadku

[ČÁST DRUHÁ]

POHLEDÁVKY ZA MAJETKOVOU

PODSTATOU, KTERÉ VZNIKLY

**PO ZAHÁJENÍ INSOLVENČNÍHO ŘÍZENÍ NEBO
PO VYHLÁŠENÍ MORATORIA**

a) náhrada hotových výdajů a odměna předběžného správce; to neplatí, byl-li předběžný správce ustanoven insolvenčním správcem

b) náhrada nutných výdajů a odměna likvidátora dlužníka jmenovaného soudem a správce podniku dlužníka za součinnost poskytnutou předběžnému správci nebo insolvenčnímu správci

c) náhrada nutných výdajů a odměna členů a náhradníků věřitelského výboru

[ČÁST DRUHÁ]

POHLEDÁVKY ZA MAJETKOVOU

PODSTATOU, KTERÉ VZNIKLY

**PO ZAHÁJENÍ INSOLVENČNÍHO ŘÍZENÍ NEBO
PO VYHLÁŠENÍ MORATORIA**

d) náhrada zálohy na náklady insolvenčního řízení, jestliže ji v souladu s rozhodnutím insolvenčního soudu zaplatila jiná osoba než dlužník

e) pohledávky věřitelů vzniklé za trvání moratoria ze smluv podle § 122 odst. 2

f) pohledávky věřitelů z úvěrového financování

[ČÁST DRUHÁ] **POHLEDÁVKY ZA MAJETKOVOU PODSTATOU, KTERÉ VZNIKLY PO ROZHODNUTÍ O ÚPADKU**

- a) hotové výdaje a odměna insolvenčního správce
- b) náklady spojené s udržováním a správou majetkové podstaty dlužníka
- c) náhrada nutných výdajů a odměna likvidátora, osoby v postavení obdobném postavení likvidátora a odpovědného zástupce za činnost prováděnou po rozhodnutí o úpadku
- d) náhrada hotových výdajů a odměna znalce ustanoveného insolvenčním soudem za účelem ocenění majetkové podstaty

[ČÁST DRUHÁ]

POHLEDÁVKY ZA MAJETKOVOU PODSTATOU, KTERÉ VZNIKLY PO ROZHODNUTÍ O ÚPADKU

e) daně, poplatky a jiná obdobná peněžitá plnění, pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, pojistné na veřejné zdravotní pojištění, pohledávky vzniklé opravou výše daně u pohledávek za dlužníkem v insolvenčním řízení podle zákona upravujícího daň z přidané hodnoty

f) pohledávky věřitelů ze smluv uzavřených osobou s dispozičními oprávněními, s výjimkou smluv uzavřených dlužníkem po schválení oddlužení

[ČÁST DRUHÁ] **POHLEDÁVKY ZA MAJETKOVOU PODSTATOU, KTERÉ VZNIKLY PO ROZHODNUTÍ O ÚPADKU**

g) pohledávky věřitelů ze smluv, které se podle tohoto zákona považují za smlouvy, jejichž splnění osoba s dispozičními oprávněními neodmítla, jestliže se týkají plnění poskytnutého věřiteli dlužníku po zahájení insolvenčního řízení; to neplatí pro pohledávky, které se týkají plnění poskytnutého věřiteli za trvání oddlužení

[ČÁST DRUHÁ] **POHLEDÁVKY ZA MAJETKOVOU PODSTATOU, KTERÉ VZNIKLY PO ROZHODNUTÍ O ÚPADKU**

h) pohledávky věřitelů odpovídající právu na vrácení plnění ze smluv, které se podle tohoto zákona považují za smlouvy, jejichž splnění osoba s dispozičními oprávněními odmítla, jestliže se týkají plnění poskytnutého věřiteli dlužníku v době od zahájení insolvenčního řízení do dne, kdy podle tohoto zákona nastaly účinky odmítnutí; to neplatí pro pohledávky, které se týkají plnění poskytnutého věřiteli za trvání oddlužení,

i) úroky podle § 171 odst. 4,

j) náhrada hotových výdajů osob, které poskytly insolvenčnímu správci součinnost,

k) další pohledávky, o nichž tak stanoví tento zákon

- Např. náhrada nákladů incidenčních sporů - § 163 IZ

[ČÁST DRUHÁ]

UPLATŇOVÁNÍ

POHLEDÁVEK ZA MAJETKOVOU PODSTATOU

POŘÁDEM PRÁVA

- Pohledávky za majetkovou podstatou se uplatňují písemně vůči osobě s dispozičními oprávněními (pořadem práva)
- § 203 odst. 1 IZ (k tomu, kdo je osobou s dispozičními oprávněními, srov. § 229 odst. 3 IZ)

[ČÁST DRUHÁ] USPOKOJOVÁNÍ

POHLEDÁVEK ZA MAJETKOVOU PODSTATOU

- *§ 168 odst. 3 IZ:*
„Není-li dále stanoveno jinak, pohledávky za majetkovou podstatou se uspokojují v plné výši „kdykoli“ po rozhodnutí o úpadku.“
- Osoba s dispozičními oprávněními uspokojí tyto pohledávky z majetkové podstaty - *§ 203 odst. 3 IZ*
- Pohledávky za majetkovou podstatou se uspokojují přednostně před
 - nezajištěnými pohledávkami
 - zajištěnými pohledávkami pouze pokud se jedná o náklady spojené se zpeněžením a správou předmětu zajištění - *§ 298 odst. 4 IZ*
- V rámci uspokojování pohledávek za majetkovou podstatou je potřeba respektovat časové pořadí vzniku pohledávky, případně pořadí dle *§ 305 odst. 2 a § 357 IZ*

[ČÁST DRUHÁ] UPLATŇOVÁNÍ

POHLEDÁVEK ZA MAJETKOVOU PODSTATOU ŽALOBOU

- Neuspokojí-li osoba s dispozičními oprávněními [tyto] pohledávky v plné výši a včas, může se věřitel domáhat jejich splnění žalobou podanou proti osobě s dispozičními oprávněními
- Nejde o incidenční spor
- Po právní moci rozhodnutí o [této] žalobě určí lhůtu k uspokojení přisouzené pohledávky a jejího příslušenství svým rozhodnutím insolvenční soud; současně rozhodne, která část majetkové podstaty může být použita k uspokojení. Učiní tak jen na návrh oprávněné osoby nebo osoby s dispozičními oprávněními, kterým se rozhodnutí, proti němuž není odvolání přípustné, doručuje, a to zvláště.
- srov. § 203 odst. 4 a 5 IZ a § 109 odst. 1 písm. c) IZ

[ČÁST DRUHÁ]

POHLEDÁVKY POSTAVENÉ NA ROVEŇ POHLEDÁVKÁM ZA MAJETKOVOU PODSTATOU

- a) pracovněprávní pohledávky dlužníkových zaměstnanců, pokud zákon ohledně některých z nich nestanoví jinak
- b) pohledávky věřitelů na náhradu škody způsobené na zdraví
- c) pohledávky státu – Úřadu práce České republiky za náhradu mzdy vyplacené zaměstnancům a za prostředky odvedené podle zvláštních právních předpisů
- d) pohledávky účastníků z penzijního připojištění se státním příspěvkem
- e) pohledávky věřitelů na výživném ze zákona

[ČÁST DRUHÁ]

POHLEDÁVKY POSTAVENÉ NA ROVEŇ POHLEDÁVKÁM ZA MAJETKOVOU PODSTATOU

f) náhrada nákladů, které třetí osoby vynaložily na zhodnocení majetkové podstaty, mají-li z toho důvodu proti dlužníku pohledávku z bezdůvodného obohacení

g) pohledávky věřitelů vzniklé za trvání moratoria vyhlášeného před zahájením insolvenčního řízení ze smluv podle § 122 odst. 2, bylo-li insolvenční řízení zahájeno ve lhůtě 1 roku od zániku moratoria, h) další pohledávky, o kterých tak stanoví tento zákon.

[ČÁST DRUHÁ]

UPLATŇOVÁNÍ A USPOKOJOVÁNÍ

POHLEDÁVEK POSTAVENÝCH NA ROVEŇ

POHLEDÁVKÁM ZA MAJETKOVOU PODSTATOU

Viz. uplatňování a uspokojování pohledávek za majetkovou podstatou.

[ČÁST DRUHÁ]

POHLEDÁVKY ZAJIŠTĚNÉ – § 2 PÍSM. G) INSOLVENČNÍHO ZÁKONA

- V dřívější terminologii „pohledávky s právem na oddělené uspokojení“
- Pohledávky zajištěné majetkem, který náleží do majetkové podstaty, a to jen
 - zástavním právem,
 - zadržovacím právem,
 - omezením převodu nemovitosti,
 - zajišťovacím převodem práva nebo
 - postoupením pohledávky k zajištění anebo
 - obdobným právem podle zahraniční právní úpravy.

[ČÁST DRUHÁ] UPLATŇOVÁNÍ A USPOKOJOVÁNÍ ZAJIŠTĚNÝCH POHLEDÁVEK

- Zajištění věřitelé uplatňují své pohledávky příhláškou pohledávky, v níž se musí dovolat svého zajištění, uvést okolnosti, které je osvědčují, a připojit listiny, které se toho týkají – 166 IZ
- Zajištění věřitelé se v rozsahu zajištění uspokojují ze zpeněžení věci, práva pohledávky nebo jiné majetkové hodnoty, jimiž byla jejich pohledávka zajištěna, nestanoví-li zákon jinak
– 167 IZ, dále srov. § 293 IZ
- Pro pořadí jejich uspokojení je rozhodující doba vzniku zástavního práva nebo doba vzniku zajištění, nedohodnou-li se zajištění věřitelé písemně jinak

[ČÁST DRUHÁ] UPLATŇOVÁNÍ NEZAJIŠTĚNÝCH POHLEDÁVEK

- Nepatří mezi pohledávky za majetkovou podstatou ani mezi pohledávky jim na roveň postavené; nepatří mezi zajištěné pohledávky
- Uplatňují se **příhláškou**
- **X Fikce přihlášení**
 - Náhrada nákladů řízení přiznaná v incidenčním sporu o pravost, výši nebo pořadí pohledávky - § 202 odst. 1 věta druhá IZ
 - Vzájemná pohledávka osoby, která vydala dlužníkovu plnění z neúčinného právního úkonu, není-li plnění poskytnuté dlužníku touto osobou v majetkové podstatě rozpoznatelné nebo se v ní nenachází - § 237 odst. 4 IZ
 - Pohledávka manžela dlužníka vzniklá po prohlášení konkursu vypořádáním společného jmění manželů - § 275 IZ
 - V případě úpadku banky nebo spořitelního a úvěrního družstva pohledávky věřitelů vyplývající z účetnictví dlužníka - § 373 a 385 IZ

[ČÁST DRUHÁ] USPOKOJOVÁNÍ NEZAJIŠTĚNÝCH POHLEDÁVEK

- Uspokojují se podle způsobu řešení úpadku:
 - Zpeněžením majetkové podstaty, pokud je úpadek řešen konkursem nebo oddlužením zpeněžením majetkové podstaty
 - Plněním splátkového kalendáře, pokud je úpadek řešen oddlužením plněním splátkového kalendáře
 - Plněním reorganizačního plánu, pokud je úpadek řešen reorganizací
- Poměrně

[ČÁST DRUHÁ]

UPLATŇOVÁNÍ A USPOKOJOVÁNÍ

PODŘÍZENÝCH POHLEDÁVEK A POHLEDÁVEK SPOLEČNÍKŮ NEBO ČLENŮ DLUŽNÍKA VYPLÝVAJÍCÍ Z JEJICH ÚČASTI VE SPOLEČNOSTI NEBO DRUŽSTVU - § 172 IZ

- Druhé uvedené se pouze oznamují insolvenčnímu správci
- Oba druhy pohledávek se uspokojují až po úplném uspokojení všech ostatních pohledávek, a pohledávky společníků nebo členů družstva až úplně poslední

[ČÁST DRUHÁ]

POHLEDÁVKY VYLOUČENÉ ZE ZPŮSOBU ŘEŠENÍ ÚPADKU - § 170 IZ

1. úroky, úroky z prodlení a poplatek z prodlení z pohledávek přihlášených věřitelů, vzniklých před rozhodnutím o úpadku, pokud přirostly až v době po tomto rozhodnutí
2. úroky, úroky z prodlení a poplatek z prodlení z pohledávek věřitelů, které se staly splatné až po rozhodnutí o úpadku
3. pohledávky věřitelů z darovacích smluv

[ČÁST DRUHÁ]

POHLEDÁVKY VYLOUČENÉ ZE ZPŮSOBU ŘEŠENÍ ÚPADKU - § 170 IZ

4. mimosmluvní sankce postihující majetek dlužníka, s výjimkou penále za nezaplacení daní, poplatků a jiných obdobných peněžitých plnění, pojistného na sociální zabezpečení, příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistného za veřejné zdravotní pojištění, pokud povinnost zaplatit toto penále vznikla před rozhodnutím o úpadku, mimosmluvní sankce postihující majetek dlužníka, s výjimkou příslušenství daní, poplatků, cla, pojistného na sociální zabezpečení a pojistného za veřejné zdravotní pojištění, pokud povinnost zaplatit toto příslušenství vznikla před rozhodnutím o úpadku
5. smluvní pokuty, pokud právo na jejich uplatnění vzniklo až po rozhodnutí o úpadku
6. náklady účastníků řízení vzniklé jim účastí v insolvenčním řízení.

[ČÁST DRUHÁ]

POHLEDÁVKY VYLOUČENÉ ZE ZPŮSOBU ŘEŠENÍ ÚPADKU - další

- Pohledávky, které se přihlašují
 - pokud byla přihláška pohledávky odmítnuta
 - pokud vznikly až po uplynutí lhůty k přihlášení pohledávek
- Pohledávky za majetkovou podstatou nebo pohledávky jím na roveň postavené, pokud nebyly v řízení uplatněny

[ČÁST TŘETÍ] UPLATNĚNÍ POHLEDÁVKY V INSOLVENČNÍM ŘÍZENÍ **PŘIHLÁŠKOU**

- Přihlašují se pohledávky
 - „**Vykonatelné**“ včetně těch, které jsou vymáhány výkonem rozhodnutí / „**nevykonatelné**“
 - **Splatné / nesplatné**
 - **Podmíněné / nepodmíněné**
 - **Peněžité / nepeněžité**

[ČÁST TŘETÍ] UPLATNĚNÍ POHLEDÁVKY V INSOLVENČNÍM ŘÍZENÍ **PŘIHLÁŠKOU**

- Přihláškou pohledávky, kterou zajišťují věci, práva pohledávky nebo jiné majetkové hodnoty třetích osob, není dotčeno právo věřitele domáhat se uspokojení pohledávky z tohoto zajištění - § 183 odst. 1 IZ
 - Přihláškou pohledávky není dotčeno ani právo věřitele domáhat se uspokojení pohledávky po kterékoli z osob odpovídajících mu společně a nerozdílně s dlužníkem; o právu věřitele požadovat plnění od dlužníkovra ručitele, včetně bankovní záruky a zvláštních případů ručení, to platí obdobně - 183 odst. 2 IZ
- Podmíněná pohledávka této třetí osoby - § 183 odst. 3 IZ

[ČÁST TŘETÍ] **LHŮTA** K PODÁNÍ PŘIHLÁŠKY POHLEDÁVKY

- Věřitelé podávají přihlášky pohledávek u insolvenčního soudu
 - od zahájení insolvenčního řízení
 - do uplynutí lhůty stanovené rozhodnutím o úpadku. - § 173 odst. 1 IZ
 - Tato lhůta činí 2 měsíce - § 136 odst. 2 písm. d) IZ,
 - případně 30 dnů, je-li s rozhodnutím o úpadku spojeno rozhodnutí o povolení oddlužení - § 136 odst. 3 IZ.
- K přihláškám, které jsou podány později, insolvenční soud nepřihlíží a takto uplatněné pohledávky se v insolvenčním řízení neuspokojují.
- § 173 odst. 1 IZ
- Uplynutím lhůty stanovené rozhodnutím o úpadku k podání přihlášky zaniká účinek spojený se zahájením insolvenčního řízení uvedený v § 109 odst. 3 - § 173a IZ

[ČÁST TŘETÍ]

ÚČINKY PŘIHLÁŠENÍ POHLEDÁVKY

- Přihláška pohledávky má pro **běh lhůty k promlčení nebo pro zánik práva** stejné účinky jako žaloba nebo jiné uplatnění práva u soudu, a to ode dne, kdy došla insolvenčnímu soudu.
- Přihlášku pohledávky, která je podána u jiného než insolvenčního soudu, postoupí tento soud neprodleně soudu insolvenčnímu, aniž o tom vydává rozhodnutí; účinky spojené s podáním takové přihlášky nastávají dnem, kdy přihláška **dojde** insolvenčnímu soudu. - § 173 odst. 4 IZ

[ČÁST TŘETÍ] PŘEZKOUMÁNÍ PŘIHLÁŠKY INSOLVENČNÍM SPRÁVCEM - § 188 IZ

- Insolvenční správce přezkoumá podané přihlášky pohledávek zejména podle přiložených dokladů a podle účetnictví dlužníka nebo jeho evidence vedené podle zvláštního právního předpisu.
- Dále vyzve dlužníka, aby se k přihlášeným pohledávkám vyjádřil.
- Nelze-li přihlášku pohledávky přezkoumat pro její vady nebo neúplnost, **vyzve insolvenční správce věřitele, aby ji opravil nebo doplnil do 15 dnů**, nestanoví-li lhůtu delší. Současně jej **poučí**, jak je nutné opravu a doplnění provést.
- Přihlášky pohledávek, které nebyly včas a řádně doplněny nebo opraveny, **předloží insolvenční správce insolvenčnímu soudu k rozhodnutí o tom, že se k přihlášce pohledávky nepřihlíží**; o tomto následku musí být věřitel poučen.
- Podle IV. ÚS 2066/12 je insolvenční správce (v rámci své povinnosti dbát na řádný průběh insolvenčního řízení) povinen vyzvat věřitele k doplnění **příloh**

[ČÁST TŘETÍ] SEZNAM PŘIHLÁŠENÝCH POHLEDÁVEK - § 189 Odst. 1 IZ

- Insolvenční správce sestaví seznam přihlášených pohledávek; u pohledávek, které popírá, to výslovně uvede.
- Do seznamu se nezařazují pohledávky, ke kterým se nepřihlíží, pohledávky vyloučené z uspokojení a další pohledávky, u kterých to stanoví zákon.
- Zajištění věřitelé se v seznamu uvádějí zvlášť.
- U každého věřitele musí být uvedeny údaje potřebné k jeho identifikaci a údaje pro posouzení důvodu vzniku, výše a pořadí jeho pohledávky; u zajištěných věřitelů se navíc uvádí důvod a způsob zajištění.
- V seznamu se zvlášť vyznačí pohledávky vykonatelné a pohledávky přihlášené jako podmíněné osobami, od kterých může věřitel požadovat plnění podle § 183 odst. 1 a 2.

[ČÁST TŘETÍ] SEZNAM PŘIHLÁŠENÝCH POHLEDÁVEK - § 189 ODS. 2 IZ

- Seznam přihlášených pohledávek insolvenční správce sestavuje a doplňuje tak, aby jej mohl uzavřít neprodleně po skončení lhůty k podání přihlášek pohledávek a v dostatečném předstihu před termínem konání přezkumného jednání.
- Účastníci jsou oprávněni u insolvenčního správce nahlédnout do seznamu přihlášených pohledávek a do dokladů, na jejichž základě byl sestaven.
- Seznam přihlášených pohledávek **zveřejní insolvenční soud v insolvenčním rejstříku nejpozději 15 dnů přede dnem, kdy se o nich má konat přezkumné jednání**, a má-li se přezkumné jednání konat do 30 dnů po uplynutí lhůty k přihlášení pohledávek, nejpozději **10 dnů** přede dnem, kdy se o nich má konat přezkumné jednání. Insolvenční soud dále bez zbytečného odkladu zveřejní v insolvenčním rejstříku každou změnu seznamu přihlášených

[ČÁST TŘETÍ]

PŘEZKUMNÉ JEDNÁNÍ - § 190 IZ

- Přezkoumání přihlášených pohledávek se děje na přezkumném jednání nařízeném insolvenčním soudem.
- Termín a místo konání přezkumného jednání určí insolvenční soud v rozhodnutí o úpadku.
- Dlužníku a insolvenčnímu správci doručí insolvenční soud předvolání k přezkumnému jednání do vlastních rukou, s poučením o nezbytnosti jejich účasti.
- Změna termínu nebo místa konání – *odst. 3*

[ČÁST TŘETÍ]

POPŘENÍ PŘIHLÁŠENÝCH POHLEDÁVEK

- Pravost, výši a pořadí všech přihlášených pohledávek mohou popírat insolvenční správce, dlužník a přihlášení věřitelé; popření pohledávky lze vzít zpět. – *192 odst. 1 IZ*
- O **popření pohledávky co do její pravosti** jde tehdy, je-li namítáno, že pohledávka nevznikla nebo že již zcela zanikla anebo že se zcela promlčela.
- O **popření pohledávky co do její výše** jde tehdy, je-li namítáno, že dlužníkův závazek je nižší než přihlášená částka. Ten, kdo popírá výši pohledávky, musí současně uvést, jaká je ve skutečnosti výše pohledávky.
- O **popření pohledávky co do jejího pořadí** jde tehdy, je-li namítáno, že pohledávka má méně výhodné pořadí, než je pořadí uvedené v přihlášce pohledávky, nebo je-li popíráno právo na uspokojení pohledávky ze zajištění. Ten, kdo popírá pořadí pohledávky, musí současně uvést, v jakém pořadí má být pohledávka uspokojena.

[ČÁST TŘETÍ]

UPRAVENÝ SEZNAM PŘIHLÁŠENÝCH POHLEDÁVEK – 197 IZ

- Výsledek přezkumného jednání zapíše insolvenční správce do seznamu přihlášených pohledávek; takto upravený seznam tvoří součást zápisu o přezkumném jednání. Věřitelům, kteří o to požádají, vydá insolvenční soud z tohoto seznamu výpis.
- Věřitele, jehož nevykonatelná přihlášená pohledávka byla popřena při přezkumném jednání, poučí insolvenční správce nebo insolvenční soud při přezkumném jednání o dalším postupu; věřitele, který se přezkumného jednání nezúčastnil, o tom insolvenční správce písemně vyrozumí, a to i tehdy, je-li popření uvedeno v upraveném seznamu přihlášených pohledávek.

[ČÁST TŘETÍ] **POPŘENÍ POHLEDÁVKY DLUŽNÍKEM**

- Popře-li pohledávku dlužník, nemá tato skutečnost v zásadě vliv na zjištění pohledávky (to neplatí, je-li dlužník osobou s dispozičními oprávněními)
- Účinkem popření pohledávky dlužníkem však vždy je, že pro pohledávku, kterou dlužník popřel co do její pravosti nebo výše, není v rozsahu popření upravený seznam přihlášených pohledávek exekučním titulem

[ČÁST TŘETÍ] **POPŘENÍ POHLEDÁVKY PŘIHLÁŠENÝM VĚŘITELEM**

- Jestliže insolvenční soud popření pohledávky neodmítne, považuje se podání, jímž přihlášený věřitel popřel pohledávku, za žalobu na určení - § 200 odst. 5 IZ

[ČÁST TŘETÍ]

POPŘENÍ NEVYKONATELNÉ POHLEDÁVKY INSOLVENČNÍM SPRÁVCEM

- Věřitelé nevykonatelné pohledávky, která byla popřena insolvenčním správcem, mohou uplatnit své právo žalobou na určení u insolvenčního soudu do 30 dnů od přezkumného jednání; tato lhůta však neskončí dříve než uplynutím 15 dnů od doručení vyrozumění podle § 197 odst.

[ČÁST TŘETÍ]

POPŘENÍ VYKONATELNÉ POHLEDÁVKY INSOLVENČNÍM SPRÁVCEM

- Insolvenční správce, který popřel vykonatelnou pohledávku, podá do 30 dnů od přezkumného jednání u insolvenčního soudu žalobu, kterou své popření uplatní proti věřiteli, který vykonatelnou pohledávku přihlásil. Lhůta je zachována, dojde-li žaloba nejpozději posledního dne lhůty soudu

[ČÁST TŘETÍ]

ZJIŠTĚNÍ POHLEDÁVKY - § 201

- **Nevykonatelné pohledávka** je zjištěna
 - jestliže ji nepopřel insolvenční správce ani žádný z přihlášených věřitelů
 - jestliže ji nepopřel insolvenční správce a insolvenční soud odmítl její popření přihlášeným věřitelem
 - jestliže insolvenční správce nebo přihlášený věřitel, který ji popřel, vezme své popření zpět, nebo
 - rozhodnutím insolvenčního soudu ve sporu o její pravost, výši nebo pořadí.
- **Vykonatelná pohledávka** je zjištěna také tehdy,
 - jestliže insolvenční správce nepodal včas žalobu o její popření nebo
 - byla-li taková žaloba zamítnuta anebo
 - řízení o ní skončilo jinak než rozhodnutím ve věci samé.

[ČÁST TŘETÍ]

SANKCE ZA NADHODNOCENÍ POHLEDÁVKY

- § 178 IZ + srov. § 179 a 181 IZ

- Bude-li po přezkoumání postupem podle tohoto zákona přihlášená pohledávka zjištěna tak, že skutečná výše přihlášené pohledávky činí méně než 50 % přihlášené částky, k přihlášené pohledávce se nepřihlíží ani v rozsahu, ve kterém byla zjištěna; to neplatí, záviselo-li rozhodnutí insolvenčního soudu o výši přihlášené pohledávky na znaleckém posudku nebo na úvaze soudu
- Věřiteli, který takovou pohledávku přihlásil, může insolvenční soud na návrh insolvenčního správce uložit, aby ve prospěch majetkové podstaty zaplatil částku, kterou určí se zřetelem ke všem okolnostem přihlášení a přezkoumání pohledávky, nejvýše však částku, o kterou přihlášená pohledávka převýšila rozsah, ve kterém byla zjištěna
- Povinnost zaplatit částku podle § 178 nebo 179 nelze uložit věřiteli, který práva spojená s nezjištěnou pohledávkou v průběhu řízení nevykonával.
- Jde o incidenční spor

[ČÁST TŘETÍ]

ŠANKCE ZA NADHODNOCENÍ POHLEDÁVKY ÚČINKY ZPĚTVZETÍ - § 178 odst. 2 a § 182 IZ

- Pro účely posouzení, zda jsou splněny podmínky uvedené v odstavci 1, se nepovažuje za přihlášenou ta část pohledávky, kterou vzal věřitel účinně zpět předtím, než nastal účinek, na základě kterého se podle tohoto zákona nepřihlíží k popřené části pohledávky.
- Jestliže na základě přihlášky pohledávky zjištěné v rozsahu uvedeném v § 178 nebo 179 učinil věřitel v insolvenčním řízení úkon, který zhoršil nebo mohl zhoršit postavení jiného věřitele nebo vyjde-li v průběhu insolvenčního řízení najevo, že tento věřitel nepřihlásil pohledávku v dobré víře, nemá skutečnost, že věřitel vzal přihlášku pohledávky zpět, žádný vliv na postup podle § 178 odst. 1 nebo § 179 odst. 1.

[ČÁST TŘETÍ] ZMĚNA V OSOBĚ VĚŘITELE

- Vstup do řízení a záměna účastníka řízení nejsou v insolvenčním řízení přípustné.
- Nastane-li v průběhu insolvenčního řízení skutečnost, se kterou právní předpisy spojují převod nebo přechod přihlášené pohledávky z původního věřitele na nabyvatele pohledávky, aniž původní věřitel ztrácí způsobilost být účastníkem řízení, insolvenční soud rozhodne, že místo tohoto věřitele vstupuje do insolvenčního řízení nabyvatel jeho pohledávky. Učiní tak na základě návrhu věřitele a po písemném souhlasu nabyvatele jeho pohledávky. Převod nebo přechod pohledávky, který nevyplývá přímo z právního předpisu, je nutné doložit veřejnou listinou nebo listinou, na které je úředně ověřena pravost podpisů osob, které ji podepsaly.

[ČÁST ČTVRTÁ] MAJETKOVÁ PODSTATA

- Majetek určený k uspokojení dlužníkových věřitelů - § 2 písm. e) IZ
- **Do majetkové podstaty náleží majetek, který dlužníkovi patřil**
 - **pokud insolvenční návrh podal dlužník**
 - k okamžiku, kdy nastaly účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení,
 - **pokud insolvenční návrh podal věřitel**
 - k okamžiku, kdy nastaly účinky rozhodnutí o úpadku dlužníka,
 - případně kdy nastaly účinky předběžného opatření, kterým insolvenční soud zcela nebo zčásti omezil právo dlužníka nakládat s jeho majetkem.
- **a majetek, který dlužník nabyl**
 - **pokud insolvenční návrh podal dlužník**
 - v průběhu insolvenčního řízení
 - **pokud insolvenční návrh podal věřitel**
 - v průběhu insolvenčního řízení poté, co nastaly účinky těchto rozhodnutí

[ČÁST ČTVRTÁ] **SOUPIS MAJETKOVÉ PODSTATY A JEHO ZVEŘEJNĚNÍ**

- Soupis majetkové podstaty (dále jen „soupis“) je **listinou**, do níž se zapisuje majetek náležející do majetkové podstaty. Jakmile dojde k zápisu do soupisu, lze se zapsanými majetkovými hodnotami nakládat jen způsobem stanoveným tímto zákonem; učinit tak může jen osoba s dispozičními oprávněními.
- **Soupis provádí a soustavně doplňuje insolvenční správce** v průběhu insolvenčního řízení, a to podle pokynů insolvenčního soudu a za součinnosti věřitelského výboru. Tato jeho povinnost nezaniká uplynutím doby - § 217 IZ
- Soupis a doplněný soupis **zveřejní insolvenční soud v insolvenčním rejstříku** neprodleně po jeho sestavení nebo doplnění - § 222 IZ

[ČÁST ČTVRTÁ] **SOUPIS MAJETKOVÉ PODSTATY A JEHO ZVEŘEJNĚNÍ**

- Insolvenční správce může z majetkové podstaty kdykoli v průběhu insolvenčního řízení vyjmout věci, práva, pohledávky nebo jiné majetkové hodnoty, které nemohou sloužit k uspokojení věřitelů, zejména neprodejně věci a nedobytné pohledávky nebo majetek, na který se vztahuje rozhodnutí o zajištění vydané v trestním řízení a k jehož zpeněžení nebyl udělen souhlas příslušného orgánu činného v trestním řízení. Učiní tak po předchozím souhlasu věřitelského výboru a insolvenčního soudu – 227 IZ

[ČÁST ČTVRTÁ]

VYLOUČENÍ Z MAJETKOVÉ PODSTATY

- VYLUČOVACÍ ŽALOBA DLE § 225 IZ

- Podává třetí osoba, která tvrdí, že označený majetek neměl být do soupisu zahrnut proto, že to vylučuje jejich právo k majetku nebo že tu je jiný důvod, pro který neměl být zahrnut do soupisu
- Proti insolvenčnímu správci
- Ve lhůtě do 30 dnů ode dne doručení vyrozumění o soupisu majetku
- Jedná se o incidenční spor
- Byla-li zpeněžena věc, která neměla být pojata do soupisu, má její vlastník právo na vydání výtěžku zpeněžení

[ČÁST ČTVRTÁ]

VYNĚTÍ Z MAJETKOVÉ PODSTATY

- § 226 IZ

- Podává dlužník, který tvrdí, že jde o věc, právo, pohledávku nebo jinou majetkovou hodnotu, která do majetkové podstaty nepatří podle § 207 a 208
- Proti insolvenčnímu správci
- Ve lhůtě bez zbytečného odkladu poté, co se dozvěděl nebo při náležité pečlivosti měl dozvědět, že došlo k zahrnutí věci do soupisu
- O návrhu rozhoduje insolvenční soud v rámci své dohlédací činnosti
- V době od podání tohoto návrhu do rozhodnutí o něm nesmí insolvenční správce zpeněžit majetek

[ČÁST ČTVRTÁ]

OSOBA S DISPOZIČNÍMI OPRAVNĚNÍMI

- § 229 odst. 3 IZ

- Nestanoví-li tento zákon jinak, je ve vztahu k majetkové podstatě osobou s dispozičními oprávněními
 - **dlužník** v době do rozhodnutí o úpadku,
 - **dlužník** v době od rozhodnutí o úpadku do rozhodnutí o způsobu řešení úpadku,
 - **insolvenční správce v době od prohlášení konkursu,**
 - **dlužník** v době od povolení reorganizace a
 - **dlužník** v době od povolení oddlužení
- [Tímto] ustanovením nejsou dotčena omezení uložená dlužníku s dispozičními oprávněními insolvenčním zákonem nebo rozhodnutím insolvenčního soudu v průběhu insolvenčního řízení

[ČÁST ČTVRTÁ]

NEÚČINNOST PRÁVNÍCH ÚKONŮ

- ODPŮRČÍ ŽALOBA - § 235 a násl. IZ

- Neúčinnými jsou právní úkony, kterými dlužník zkracuje možnost uspokojení věřitelů nebo zvýhodňuje některé věřitele na úkor jiných. Za právní úkon se považuje též dlužníkově opomenutí.
- Neúčinnost dlužníkových právních úkonů, včetně těch, které tento zákon označuje za neúčinné a které dlužník učinil poté, co nastaly účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení, se **zakládá rozhodnutím insolvenčního soudu o žalobě insolvenčního správce**, kterou bylo odporováno dlužníkovým právním úkonům (dále jen „odpůrčí žaloba“), není-li dále stanoveno jinak.
- Neúčinností právního úkonu není dotčena jeho platnost; v insolvenčním řízení však dlužníkově plnění z neúčinných právních úkonů **náleží do majetkové podstaty**.
- Není-li možné vydat do majetkové podstaty původní dlužníkově plnění z neúčinného právního úkonu, musí být poskytnuta rovnocenná náhrada.

[ČÁST ČTVRTÁ]

NEÚČINNOST PRÁVNÍCH ÚKONŮ

- ODPŮRČÍ ŽALOBA - § 235 a násl. IZ

- Odporovat právním úkonům dlužníka může v insolvenčním řízení pouze insolvenční správce, i když nejde o osobu s dispozičními oprávněními, a to odpůrčí žalobou podanou proti osobám, které mají povinnost vydat dlužníkovo plnění z neúčinných právních úkonů do majetkové podstaty. Jestliže v době zahájení insolvenčního řízení probíhá o téže věci řízení na základě odpůrčí žaloby jiné osoby, nelze v něm až do skončení insolvenčního řízení pokračovat.
- Rozhodne-li o tom věřitelský výbor, podá insolvenční správce odpůrčí žalobu vždy. Nejsou-li v majetkové podstatě peněžní prostředky potřebné ke krytí nákladů na podání odpůrčí žaloby a vedení incidenčního sporu, může insolvenční správce podmínit podání odpůrčí žaloby nebo další vedení incidenčního sporu tím, aby mu věřitelé poskytli na úhradu těchto nákladů přiměřenou zálohu. Skončí-li incidenční spor úspěchem insolvenčního správce, mohou věřitelé, kteří zálohu poskytli, požadovat její náhradu jako pohledávku za majetkovou podstatou.
- Insolvenční správce může podat odpůrčí žalobu ve lhůtě 1 roku ode dne, kdy nastaly účinky rozhodnutí o úpadku. Nepodá-li ji v této lhůtě, odpůrčí nárok zanikne.
- Dlužníkovo plnění z neúčinných právních úkonů náleží do majetkové podstaty právní mocí rozhodnutí, kterým bylo odpůrčí žalobě vyhověno. Tím není dotčeno právo insolvenčního správce v případě, že šlo o peněžité plnění nebo že má jít o peněžitou náhradu za poskytnuté plnění, požadovat odpůrčí žalobou vedle určení neúčinnosti dlužníkova právního úkonu i toto peněžité plnění nebo peněžitou náhradu plnění. Vylučovací žaloba není přípustná.

[ČÁST ČTVRTÁ]

NEÚČINNOST PRÁVNÍCH ÚKONŮ

- ODPŮRČÍ ŽALOBA VĚŘITELE - § 243 IZ

- Jestliže dlužníkuv věřitel dosáhl na základě své odpůrčí žaloby rozhodnutí o neúčinnosti právního úkonu, které nabylo právní moci před právní mocí rozhodnutí o úpadku, může se domáhat toho, aby mu do výše jeho pohledávky bylo vydáno plnění z tohoto neúčinného právního úkonu; toto plnění nemusí předat do majetkové podstaty.

DĚKUJI ZA POZORNOST.